

به‌شار عه‌بدوللا

ئه‌ستتیری پیتشووی کویت:

من دژی ئه‌وهم راهینه‌ری کویتی بیته راهینه‌ری هه‌لبژارده‌ی کویت

به‌شار عه‌بدوللا ئه‌ستتیره‌ی پیتشووی هه‌لبژارده‌ی کویت و له‌دایکبووی سالی ۱۹۷۷هـ، سهره‌تای ده‌ستپیکردنی وهرزشی وه‌کو یاریزان له‌ یانه‌ی سالمیه‌ بوو، له‌ سالی ۱۹۹۴ یه‌که‌م یاریی خۆی دژی یانه‌ی خه‌یتان نه‌جامدا و توانی سح گۆل تۆمار بکات، ئه‌مه‌ش بووه‌ هۆکاری به‌ناوبانگبوونی ئه‌م یاریزانه‌، دوو جاریش نازناوی جامی که‌نداوی به‌ده‌ست هیتاوه‌ و به‌شداری له‌ جامی نه‌ته‌وه‌کانی ئاسیا کردووه‌، چه‌ندین جاریش بووه‌ته‌ پالنه‌وانی خولی کویت و نازناوی گۆلکاری به‌ نه‌سیب بووه‌. له‌ ولاتی قه‌ته‌ر له‌ کاتی خه‌لاتکردنی وه‌کو ئه‌ستتیره‌ی جامه‌کانی که‌نداو ئه‌م چاوپیکه‌وتنه‌مان نه‌نجام دا، ئه‌ویش به‌مجۆره‌ وه‌لامی پرسیاره‌کانی گۆفاری گولانی دایه‌وه‌.

دیمانه: ریڤین ره‌مزی / دۆحه

***ھەست بە چ دەكەى كە وەك ئەستىرەى كەنداو خەلاتت پى بەخشرأ؟**

- ھەستىكى خۇشە، كە وەكو ئەستىرەى كەنداو دەستنىشان كرام، سوپاسى يەكتىسى كەنداو دەكەم بۇ ئەم خەلاتە.

***ئەنجامى ھەلبۇزاردەى كوئت وەكو پىويست نەبوو لە جامى كەنداوى ۲۴ لە قەتەر، ھۆكارەكەى چىيە؟**

-ئىمە لە يارىي يەكەم بەرانبەر بە ھەلبۇزاردەى سەئودىيە ھەلخەلەتايىن، دواى بردنەومان لە سەئودىيە تووشى لەخۇبايىوون بووين، بۇيە تووشى دوو دۇران بووين، لەم پالەوانىتتەيە شايستەى سەركەوتن نەبووين

بۇ چوار گۇشەى زىپرىن، چونكە ھىچ شتىكمان پىشكەش نەكرد كە شايستەى سەركەوتن يىت.

***ھۆكارى سەرەكىي سەرنەكەوتنى كوئت چ بوو؟**

- ھەردوو

ھەلبۇزاردەى

كوئت و عومان ھەلەى

كۇشندەيان كەرد، كاتىك ھىچ

گۇرانكارىيەكىيان لە پىكھاتەى

سەرەكىياندا نەكرد، لە سى يارىدا بە

ھەمان پىكھاتە يارىيان كەرد، ئەمەش يارىزانان

تووشى ماندووبوون دەكات، بە پىچەوانەى

بەحرىن و سەئودىيە كىشەى سەرەكىي كوئت

لە ھىلى بەرگرى بوو، يارىزانانى ھىرشبەر

توانىيان شەش گۇل تۇمار بكەن، بەلام

حەفت گۇلىيان لى تۇمار كرا.

چ یاريزانينكى هيرشبه سهرنجى راكيشايت؟
- هيچ ياريزانينك سهرنجى رانه كيشام، ههرچهنده ياريزانانى ئيمارات و سعودييه به ته زمونن، به لام به گشتى ياريزانى سوپهر لهم پالهلوانيتييه نه بوو.

*** بۇچوونت له سهر ميوانداريكردى عيراق بۇ جامى كنداوى ۲۵ له شارى به سره چۇنه؟**

- من پشتگيرى له ميوانداريكردى به سره بۇ جامى كنداوى ۲۵ ده كه م و هم موو خه لكى كوئىت پشتگيرى لى ده كهن، چونكه به سره يهك كاتزمير و نيو له كوئىت دورره، عيراق له ميوانداريكردى پالهلوانيتيى رۇژئاواى ناسيا سهر كه وتوو بوو و ياريگاي گه وره و گۇنجاوى هه ييه و جه ماوه ريكى زور ناماده يارييه كان ده بن.

*** ريزه ي جه ماوه له جامى كنداوى ۲۴ چۇن بوو؟**

- جه ماوه رى كوئىت و عومان خۇشكه رى ئهم پالهلوانيتييه بون، پاشان جه ماوه رى عيراقى ريزه يه كى باشيان هاتبون، ههرده م ده ليم جه ماوه ر تام و چيژ ده به خشيتته پالهلوانيتييه كانى جامى كنداو.

*** كيشه تۇپى پىي كوئىت چيه و كه ي كوئىت ده گهر يتسه ناستى جارانى خۇي؟**

- هه موو ده زانين كيشه كه چيه، به لام چاره سهر ناكريت، كيشه ئيمه نه بوونى پلان و دروستنه كردنى ژيړخانه، گشت پلانه كانمان كورتخايه نن، بۇ نمونه هه موو كوئىت ده يزانى، كه راهينه رى پيشووى هه لبارده كه ناتوانيت هيچ شتيك بكات، به لام ئيمه سال و نيوكمان به فيرؤ دا له گهل ئهم راهينه ره، بويه پيوستمان به پلانى دريژ خايه ن هه يه.

*** نايا راگرتنى كوئىت له به شداريكردى له پالهلوانيتييه كانى نيوده له تى بۇ ماوه ي دوو سال هۇكارى ئهم ناسته ي هه لبارده ي كوئىت بوو؟**

- نه خير، ئهمه قۇناخيك بوو تيمانه پراند، نايىت له ههر شكستىك بلين به هوى راگرتمانه وه نه جاممان خراب بوو.

*** نايا پالپشتى مانه وه ي راهينه رى هه لبارده ي كوئىت (سامر عناد) ده كه ي؟**

- له سه ره تاوه من دژى ئه وم راهينه رى

كوئىتى بيته
راهينه رى هه لبارده ي
كوئىت، ئهم برياره بريارى يه كيتيى
تۇپى پىي كوئىت، به لام له كاتى
ئىستا كه راهينه رى هه لبارده ي كوئىت
كوئيتييه، ناچارم پالپشتى بكه م.

*** هه لبارده ي عيراق له چ ناستىكدا بينى؟**

- هه لبارده ي عيراق گه وره يه و ماوه ي زياتر له (۳۰) ساله له گشت پالهلوانيتييه كانى جامى كنداو پالپوراوه و هه روه ها ركابه رى سه ره كى هه لبارده ي كوئىت بووه، له م پالهلوانيتييه شدا چهنده ياريزانينكى لاو ياريمان كرد و توانييان جىگه ي خۇيان له هه لبارده كه بكه نه وه.
*** له م پالهلوانيتييه دا**

ناز جهمیل

راهپنهری مه له وانى له شارۆچكهی چه مچه مأل:

مندائەكەم بە مه له له خنكان رزگار کرد و زیاتر هوگری مه له وانى بووم

ئافرهتان له ئیستادا له زۆریه ی شار و شارۆچكەکانی کوردستان گرنگیی زۆریه وهرزش ددهن، به تایبەتی یاریی له شجوانی و له شریکی بۆ ته یه کینک لهو یاریانی که خانمان به ریزیه کی بهرچاو رووی تی ددهکن، بۆ ئهوهی همم همز و خولیا وهرزشیه کانیان به جی بهینن، هممیش بینه خاوهن له شیککی ریک. شارۆچکهی چه مچه مأل سهر به پارێزگای سلیمانی یه کینکه لهو شارۆچکانه ی که خانمانی گرنگیی تهواو به وهرزش ددهن. ناز جهمیل له دایکبووی سالی ۱۹۹۱ی چه مچه مأل و یه کینکه لهو ئافرهته یاریزانانه ی که له یه ک کاتدا دوو یاری دهکات، همم وهک راهپنهر له مه له وانى و هممیش وهک یاریزان وهرزشی هیزی له ش دهکات، جگه له هه لێژاردی کوردستان و عێراقی بۆ هیچ یانه یه ک یاری نه کردوو و دهیه وئ ته نیا له ژێر رینمای ی راهپنهره که ییدا ئەزمون وەر بگرت و سهر به خو بیته، ئیمه ش وهک گو قاری گولان سه بارهت بهم وهرزشه له نزیکه وه چه ند پرسیار ئکمان ناراسته کرد.

دیمانە: کارزان کانه بی

* هانتت بۆ ناو وهرزشی مه له وانى چۆن بوو؟

- سه رهتا من وهرزشم نه دده کرد، جارێك چوین بۆ سهیران و كوره كەم له ئاودا نوقم بوو، خوّم توانیم له ئاوه كەدا دهی بهینمه وه، چونكه مه له وانیم دهزانی و ههر له مندالییه وه فیزی ببووم، به لām به شیوازی ته كادیمی نه مده زانی، له وه وه بریارم دا كه خوّم بكه م راهپنهری مه له وانى، چونكه زانیم كاریکی چه ند پیرۆزه و ده توانی گیانی كه سانی دیکه له خنكان رزگار بکه ی.

* به لām ئیستا وهرزشی قورسای ته نجام دده ی، ئایا ته م

وهرزشه بۆ خانمان تا راده یه ک قورس نییه؟

- به لئ، زۆر قورسه، من بیشتتر کیشی له شم زۆر بوو، بۆ

له چند پالەوانتییە کدا بە شداری بکەیت، نایا بۆ ئەم مەبەستە هیچ نامادەکارییەکت کردوو؟

- بە نیازم هەر پالەوانتییەک بکەیت له عێراق و دەرەوی عێراق بە شداری بکەم و نامادەکاریی باشی بۆ بکەم.

***گرفتیی ئەم یارییانە له چیدا دەبینی؟**

- ئەم دوو یارییە پێوستیان بە پارە زۆر هەیە و زۆر یاریانیش توانای داراییان باش نییە، مەلەوانی پێوستی بە داوێنکردنی مەلەوانگە و جلوبەرگی تاییەتە، بەلام هێزی لەش پێوستی بە پرۆتینات و حەب و دەرمانە، من کە تا ئێستا نەمتوانیوە هیچی بەکار بهێنم.

***وەکو کچە وەرزشکارێک خەونی وەرزشیت چیه؟**

- خەونم ئەوەیە بێم بە پالەوانی جیهانی و بیسەلمێم کە ئافەتیش توانای هەیە، ئەگەر پشتگیری بکەیت، بە هیوام بێمە پۆلیسی غەواس، واتا دەرکردنی تەرم له ئاودا، تا بێمە یەكەم کچە غەواس له کوردستان و عێراق.

***وەکو راهێنەرێک بەنیازی ئەوە نیت تێپیکیی کچان له**

شارەکەتان دروست بکەیی؟

-تێپیی مەلەوانی کچانم هەیە بە ناوی تێپیی دەرەوشی کچانی چەمچەمال، بەلام بۆ هێزی لەش تا ئێستا نییە.

***کە هاوکاریت دەکات بۆ**

ئەم وەرزشە؟

- له راستیدا خانەوادەکەم زۆرترین دژایەتییان کردووم، بەلام توانیم بەسەر ئەو کۆسپانە زالی بێم، تاکە کەسێک کە پشتگیری کردووم هاوسەرەکەمە.

*** له کۆتاییدا چ شتێکت ماوه بۆ وتن؟**

-زۆر سوپاس بۆ راهێنەری بەتوانا مامۆستا هەورامان فەریق و زانا فەریق کە ئەوان منیان گەیانده ئەم رۆژە، سوپاس بۆ مامۆستا فەتحتی سەرۆکی هێزی لەشی کوردستان، سوپاس بۆ کۆفاری گولان بۆ ئەو هەموو خزمەتەیی بە وەرزشکارانی دەکات.

کیش دابەزاندن چۆمە هۆل و مەلەوانگە، دواتر هەستم کرد هێزیکیی باشم هەیە، بۆیە بریارم دا له یەك کاتدا هەردوو وەرزش بکەم، له کوردستان هیچ خانمێک ناتوانی ئەم دوو کارە له یەك کاتدا بکات.

*** دوو وەرزش له یەك کاتدا دەکەیی، هەلگرتنی قورساییی و مەلەوانی، له کامیاندا زیاتر سەرکەوتویی؟**

- له مەلەوانی ئەنجامی باشم هەبووه و یاریزانەکانیشم له کوردستان ئەنجامی باشیان هەبووه، بەلام شێوی لەشی من و تەمەنی من زیاتر پێوستی بە هێزی لەشە، بۆیە له مەلەوانی راهێنەری مەلەوانگەم و تێپیکیی کچانم هەیە، له یاری ئاسن تەنیا یاریانم و خاوەنی پروانامەیی لەشجوانیم، بەلام بەهۆی سەرقالیم ناتوانم له هۆل وەکو راهێنەر کار بکەم.

***پێشوازیی ئافەتان لەم یارییەیی هێزی لەش تا چ ئاستیکە؟**

- ئەم یارییە لەلایەن ئافەتانەوه هیچ پێشوازییەکی لێ نەکراوه، بەداخەوه من کە بومە پالەوانی نێودەهۆلەتی جگە له وەرزشکاران و کەسە نزیکەکانم کەس دەستخۆشییەکی لێ نەکردم.

***ئاستی یاریی هێزی لەش له کوردستان چۆن دەبینی؟**

- سوپاس بۆخودای گەوره له چەمچەمال و سلیمانی چەندین کچە وەرزشوانی لێهاتووومان هەیە، بەلام خەلکێکی کەم گرتگی بێم وەرزشە دەدەن، رێژییەکی کەمن ئەوانەشی هەن، وەکو چارەسەری نەخۆشی وەرزش دەکەن.

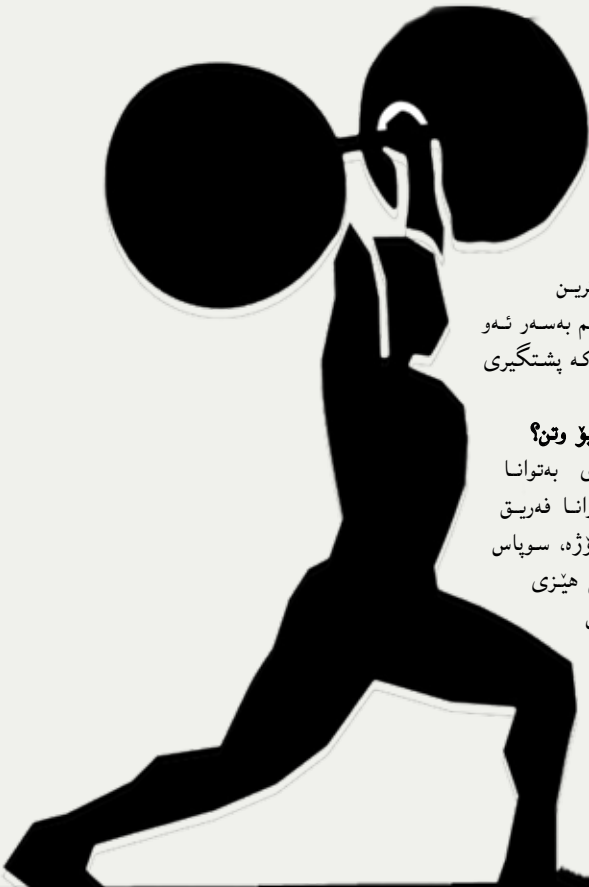
***چی بکەیت باشە بۆ هێنانە پێشەوهی ئافەتی وەرزشکار بۆ ئێو ئەم یارییە؟**

- چەندین رێنکخراو هەیە یارمەتی خەلک دەدەن بۆ چالاکییەکانیان پارەیی باش سەرف دەکەن، پێوستە رێنکخراونکیش هەبێت بۆ هاوکاری ئەو کچانە کە دیانەوی بێنە ناو پالەوانتییەکان، ئەگەر له رووی ماددییهوه هاوکاری بکەین، بێگومان خەلکی زۆرتر روو له وەرزشە دەکەن.

*** وەکو کچە یاریزانێک بەرنامەت بۆ داھاتوت چیه؟**

-دەمەویت له وەرزش کردن بەردەوام بێم و ئەنجامی باشترم هەبێت له داھاتوو.

*** وەك ناشکرایە بەنیازیت**

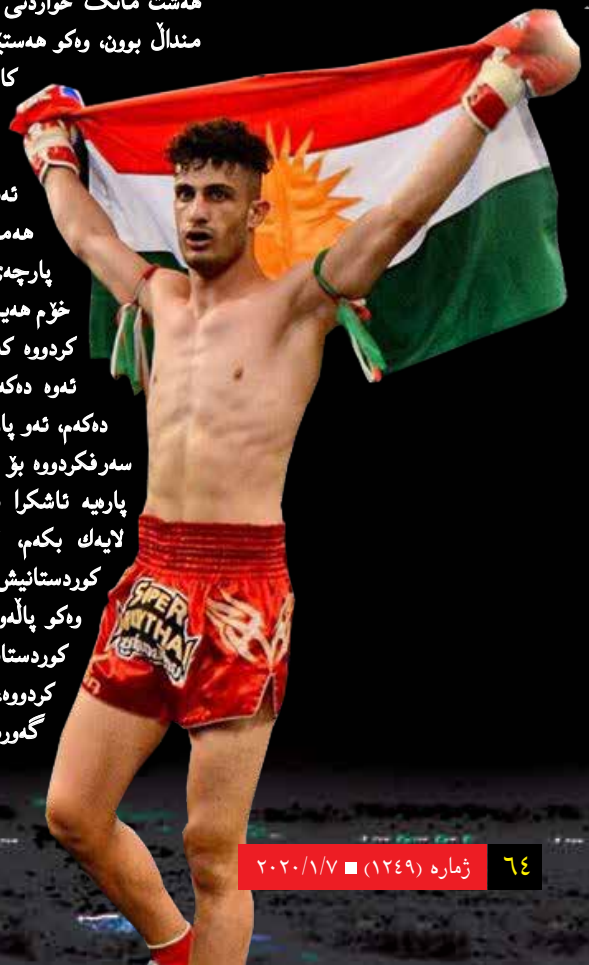

پالەوانیکی کورد پارهی سەرکەوتتەکانی دەداتە مندالانی بێ سەرپەرشت

عەلی قەرەداغی یاریزانی هونەرە بەرگرییەکان و پالەوانی جیهانی، ماوی رابردوو لە ولاتی میانمار لە دوو یاری (لیس وی) کە ئەم یارییە جیاوازه لە هەموو یارییەکان و واژووی مەرگی تیندا دەکەرت، توانی بە ئالای کوردستانەوه سەرکەوتنی گرتن بئوسپێتەوه و سەرچەم ئەو پارێشەشی وەرگیرتووه بەخشیی بە زیاتر لە ۵۰۰ مندالی بیخ سەرپەرشت، لەم بارەشەوه عەلی قەرەداغی یاریزانی هونەرە بەرگرییەکان بۆ گۆفاری گولان گوتی: «من لە دوو یاری لیس وی بەشدار بووم، کە واژووی مەرگی تیندا دەکەرت، هەردوو یارییەکم لە بۆرما ئەنجام دا و ریکەوتن لەگەڵ کۆمپانیای بۆرمایی و چەند کۆمپانیایەکی بیانییش هەبوو، لە یەکەم یاری و دووم یاری ئاستی باشم پیشکەش کردو بڕە پارێشەکی باشم وەرگرت، لەم ولاتە سەردانی چەند خانەییەکی مندالانی بیخ سەرپەرشتم کرد، کە هیچ سەرچاویەکی خۆراکیی وەک (شەکر و رۆن و برنج) بیان نەبوو و لە برسان دەمردن، ئەو خانانە خەلکی ناسایی لە ئەستۆیان دەگرن، منیش هەلسام بە دایینکردنی هەشت مانگ خواردنی ئەو مندالانە، کە زیاتر لە ۵۲۹ مندال بوون، وەک هەستیکی مۆژی و مۆفۆدۆستانە ئەو کارم کرد»، گوتیشی: «من ئەو کارم وەک ناوی خۆم نەکردووه، بەلکە وەک کوردێک ئەم کارم ئەنجامداوه، چینی هەزار لە هەموو شوێنێک هەیە، بۆ هەر چوار پارچەی کوردستانیش بەرنامە و پلاتی خۆم هەیە و قسەم لەگەڵ چەند بەرپرێک کردووه کە پشتگیری دەکەن و کار لەسەر ئەوه دەکەم و خزمەتی ئەواوی پرۆژەکان دەکەم، ئەو پارێشەشی کە وەرم گرتووه هەموویم سەرفکردووه بۆ ئەو هەزارانە و نامەوی ئەو بڕە پارێشە ناشرکا بکەم، دەمەوی خزمەتی هەموو لایەک بکەم، لە داهااتوو لە چەند شارێکی کوردستانیش دەست بە پرۆژەکانم دەکەم و وەک پالەوان و کوردێک بە ئالای پیرۆزی کوردستانەوه بەشدارێ ئەو دوو چالاکییەم کردووه، کە ئەوهش بۆ من شانازییەکی گەورەییە و خزمەتکردنە بە ولاتەکم».

لەبەر نەبوونی پالەوانییتی لە کوردستان، پالەوانیک دەچیتە یانە ی شۆرتە

یاری تایکواندۆ یەکیکە لەو یارییانەی کە لە کوردستان پالەوانییتی کەمی بۆ دەکەتەوه، بۆیە بەشێک لە یاریزانانی یانەکانی کوردستان روو لە یانەکانی باشوور و ناوەرستی عێراق دەکەن، بۆ ئەوهی بتوانن لەگەڵ ئەو یانانە بە گرتەستی شایستە یاریان بۆ بکەن، محەممەد عەلی یەکیک لە یاریزانە بە تواناکانی شاری کەرکوک و کوردستانە و بۆ ئەم وەرزش گرتەستی بە فەرمی لەگەڵ یانەی شۆرتە یاری بەغدا واژوو کرد، لە باری هۆکاری چوونی بۆ شاری بەغدا محەممەد عەلی یاریزانی تایکواندۆی شاری کەرکوک بۆ گۆفاری گولان گوتی: «من ماویەکی زۆرە لە یانەکانی باشوور و ناوەرستی عێراق یاری دەکەم، لە سالی ۲۰۱۲ هەتا تائێستاش هەر لەم یانانە یاری دەکەم، ئەگەرچی سەرئا چۆمە یانە مینا، بەلام ماوی چوار سالە وەک یاریزانێک لە ریزی یانە شۆرتەم، ئەمسالیش گرتەستم لەگەڵ یانە نوێ کردووه، هۆکاری مۆرکردنی گرتەستیش بۆ یانەکانی دەرۆه ئەویە کە یانەکانی کوردستان پاره سەرف ناکەن بۆ ئەم یارییە و هیچ خول و پالەوانییتیەکان نییه، یانەکانی خواروو و ناوەرستی پاره ی زۆر باش دەبن، گرتەستەکەشان بۆ ئەویە کە لە خول و پالەوانییتیەکانی دەرۆه و ناووه یاریان بۆ بکەم»، گوتیشی: «سالانە دەچینه پالەوانییتی یانەکانی ناسیا و فەجری نێردولەتی، چەندین ئەنجامی باشم بە دەستێناوه و تێستاش نامادەکاری دەکەین بۆ هەردوو پالەوانییتی یانەکانی ناسیا و فەجری نێردولەتی، چام لەویە ئەنجامی گەوره بە دەست بهێنم، لەبەر ئەوهی نە یانەکانی کەرکوک و نە یانەکانی کوردستانیش هیچ بڕە پارێشە نادەن، منیش بۆ ماوی چوار سالە لە هیچ پالەوانییتیەکی کوردستان بەشداریم نەکردووه، هەر یانەیکیش پاره ئەدات نامادە نییم یاری بۆ بکەم، چونکە یاریزانی پێوستی بە پارێشە بۆ پێداویستیەکانی خۆی»، ناماژێ بۆ ئەوهش کرد کە زۆری یاریزانەکانی یانە شۆرتە یاریزانی هەلبژاردی عێراق و گوتیشی: «لە پالەوانییتیەکانی سەرکوتن بۆ ریزی هەلبژاردی عێراق پلە یەکەم بە دەست هێناوه، تاکە یاریزانی کوردیشم کە توانیم سەرکۆم و بۆ یانەکانی بەغداش یاری بکەم».

هەرێم که لاری راهینەری یانە چەمچەمال: هەموو هەولێکمان بۆ سەرخستنی یانەکه مانە

ئەنجامدانی یاری دۆستانە، هەموو لەم وەرزه هەولێکمان سەرخستنی یانە چەمچەمالە بۆ خولی نایابی یانەکانی کوردستان، تیپەکه شمان لەو پەڕی نامادەباشیدا یە بۆ یاریەکانی داها توو»، گوتیشی: «سوپاسی سەرۆکی یانەکه مان دەکەین، ئەوەی ئەو کردوویەتی بە هیچ سەرۆک یانەیکە ناکرێت، قایمقامی چەمچەمال وەرزی رابردوو که سەرکەوتین پێنج ملیۆن دیناری پێ دابن و ئەمسالیش پێنج ملیۆنی دیکە، ئیمە بۆ ئەو کار دەکەین بە هەموو لایەکمان هەول بەدین تیپەکه سەرخەینەوه بۆ خولی نایابی کوردستان»، له بارە موچە و گرێبەستی یاریزانانیش گوتی: «یاریزانانی ئیمە هیچ گرێبەستێکیان نییە، تەنیا موچە مانگانە هەیە، له ماوەی نامادەکاری و ئەنجامدانی یاریەکانیش له خۆله که ئەوا هەموو مانگیك وەك یاریزانان و دەستە راهینەران پارە تەواومان وەرگرتوو، یانەکه شمان قەرزازی هیچ یاریزانێك نییە، تەنانەت هی وەرزی رابردوو»، چەمچەمال له سێ یاری رابردوو یانە پله یەکه کان سێ سەرکەوتنی له سەر یەکی تۆمارکردوو و هەموو چاوه کان ئەم وەرزه له سەر یانە چەمچەمالن، بۆ ئەوەی بتوانی پلێتیک خولی نایابی یانەکانی کوردستان دەستەبەر بکات، یانەکه شمان له دەفەرکه خاوەن جەماوەریکی زۆری وەرزشییە و هەموو یاریەك هاندا ئێکی بێ وێشە یانەکه مان دەکەن، یاریزانان و راهینەری یانەکه شمان بەلێنی ئەویان داوه، که هەرچی له توانایان بێت درێقی نەکەن بۆ سەرخستنی یانەکه.»

تیپێ تۆپی پێی یانە وەرزشیی چەمچەمال ئەم وەرزه بۆ خولی یانە پله یەکه کان کوردستان سەرکەوتوو، له چەند یاری رابردوو یانەکه شمان یاریزانان ناستیکێ بەرزبان پیشکەش کردوو و سەرکەوتنیان پیشکەشی هاندا ئێکی یانەکه مان کردوو، سەرەرای قەیرانی دارایی، یانەکه هەولێ خۆی دەدات بۆ سەرکەوتن بۆ خولی پله نایابیەکانی کوردستان، لەم بارەشەوه هەرێم که لاری راهینەری یانە چەمچەمال بۆ گۆقاری گولان گوتی: «سوپاس بۆ خۆدای گەوره بارودۆخی تیپەکه مان باشە، هەرچەندە یاریەکان ماویەکه وەستان، بەلام یاریزانان رۆژانە مەشقەکانی خۆیان دەکەن و وریان بەرزه و بەرەوامین له

